

Naar het VO

Utrecht
Stichtse Vecht

Naar het voortgezet onderwijs

Handleiding bij de procedure 2022 – 2023 voor leerkrachten, mentoren en contactpersonen in het PO, SBO, SO, VO en VSO

Juli 2022

VOORAF

Deze handleiding is bedoeld voor leerkrachten, mentoren en contactpersonen PO, SO, SBO en (VS)O die betrokken zijn bij de procedure Naar het VO 2022 – 2023. In deze handleiding wordt de uitvoering van de procedure verder toegelicht. We hopen dat de informatie helpt om de overstap van leerlingen naar het voortgezet (speciaal) onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen!

Waar kun je terecht met vragen?

1. Bij vragen over de procedure kun je contact opnemen met je eigen bestuursvertegenwoordiger. Deze kan de meeste vragen beantwoorden of gaat voor jou op zoek naar het antwoord. Aanbevelingen voor en opmerkingen over de procedure bespreken de bestuursvertegenwoordigers in de bestuurlijke voorbereidingsgroep. De lijst van bestuursvertegenwoordigers vind je op naarhetvo.nl/organisatie.
2. Vragen over Onderwijs Transparant worden grotendeels beantwoord in de handleiding van Onderwijs Transparant. Deze vind je in Onderwijs Transparant onder 'Help'. Mocht je er niet uitkomen, dan kun je bellen naar de OT helpdesk 088-2200777. Let er op dat de helpdesk alleen technische vragen beantwoordt.
3. Vragen over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften kunnen gesteld worden aan de consulent van [SWV Utrecht PO](#) of [SWV Passenderwijs](#) (voor PO leerlingen in Stichtse Vecht). Zij zullen samen met jou de mogelijkheden in beeld brengen en zo nodig contact zoeken met collega's van [Sterk VO](#). Op de websites van de betreffende samenwerkingsverbanden vind je de contactpersonen.

Inhoud

1. Werken met Onderwijs Transparant	4
1.1 Onderdelen van de applicatie.....	4
1.2 Verplichte overdracht leerlinggegevens met OSO.....	4
2. Het schooladvies: hoe komt dat tot stand?	4
2.1 Afspraken over advisering.....	4
2.2 Handreiking.....	5
2.3 Stappenplan voor advisering	5
3. Onderwijskundig rapport.....	5
4. Relevante kindkenmerken.....	5
5. Advisering op niveau	6
6. Gelijktijdig aanmelden	7
7. Een passende plek voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het VO.....	7
7.1 Route praktijkonderwijs	8
7.2 Tussenvoorziening en speciale onderwijsvoorzieningen in Utrecht	9
7.2.1 Route OPDC.....	9
7.2.2 Route VSO	10
7.3 Aanvullend onderzoek voor leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland zijn.....	10
7.4 Vroegtijdige instroom VO.....	11
7.5 (Hoog)begaafde leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften	11
8. Loting.....	11
8.1 Loting en lotingslijsten.....	11
8.2 Plaatsing in de tweede ronde.....	12
9. Directe plaatsing.....	12
10. Positie van regioleerlingen bij overaanmelding.....	13
11. Heroverweging en eventuele bijstelling van het schooladvies.....	13
11.1 Dit zegt de wet.....	13
11.2 Dit betekent het in de praktijk	14

1. Werken met Onderwijs Transparant

1.1 Onderdelen van de applicatie

Bij de uitvoering van de procedure wordt gebruik gemaakt van de webapplicatie van Onderwijs Transparant (OT). Dit digitale platform bestaat uit verschillende onderdelen die worden gebruikt bij de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en bij de aanvraag van extra ondersteuning. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Stappenplan leerlinggegevens invoeren
- Drempelonderzoek
- Route Passend Onderwijs
- Onderwijskundig Rapport (OKR)
- Eindtoets
- Cito Vaardigheidsniveau
- Leerlingen aanmelden bij het VO

In OT is een handleiding beschikbaar onder 'Help'. Er is ook een OT helpdesk ingericht voor technische vragen.

Deze is te bereiken via 088-2200777 of via de mail info@otservicedesk.nl.

1.2 Verplichte overdracht leerlinggegevens met OSO

OSO is de enige digitale overstapservice die is goedgekeurd door het ministerie van OCW, de PO-Raad en VO-raad. Hierdoor kunnen scholen veilig overstapdossiers uitwisselen, waarbij de privacy van leerlingen gewaarborgd blijft. De OSO standaard voldoet aan de wettelijke criteria en is geïntegreerd in Onderwijs Transparant. Alle scholen zijn door hun bestuur verplicht gebruik te maken van OSO voor het digitaal overdragen van leerlinggegevens tussen het leerlingvolgsysteem en Onderwijs Transparant. Het gebruik van andere standaarden voldoet niet aan de wettelijke criteria op het gebied van beveiliging en privacy.

Voor meer informatie over de afspraken rondom OSO kan contact worden opgenomen met het eigen bestuur.

2. Het schooladvies: hoe komt dat tot stand?

2.1 Afspraken over advisering

Basisscholen geven met een schooladvies aan welk onderwijsniveau in het voortgezet onderwijs het beste bij een leerling past. Dit schooladvies is bindend. In Utrecht en Stichtse Vecht is met alle schoolbesturen afgesproken dat het basisschooladvies enkelvoudig is waar dat kan en meervoudig als het best passende onderwijsniveau niet enkelvoudig kan worden aangeven. De eindtoetsen geven sinds 2019 een meervoudig advies, met uitzondering van vwo (zie ook hoofdstuk 11). Dit heeft tot gevolg dat basisscholen veel meer schooladviezen moeten heroverwegen. Dit is een belangrijk gegeven bij de advisering door basisscholen.

Leerlingen met een meervoudig schooladvies mogen zich altijd aanmelden voor het hoogste van de twee onderwijsniveaus. Maar uiteindelijk bepaalt de school in het belang van de leerling op welk niveau de leerling wordt geplaatst. Scholen die slechts één schoolsoort aanbieden, hoeven leerlingen met een dubbel advies niet verplicht te plaatsen. Het komt er dus op neer dat bij een meervoudig schooladvies het laagste niveau van het advies als bindend geldt. Leerlingen met een meervoudig schooladvies kunnen zich daarom het beste aanmelden bij een school die tenminste het laagste niveau van het schooladvies aanbiedt.

Als een school voor voortgezet onderwijs bij overaanmelding moet loten, dan loot een leerling met een meervoudig schooladvies mee op het laagste niveau van dat schooladvies.

De basisschool bespreekt het advies met ouders. Op 1 maart (wettelijk verplichte datum) moet het schooladvies zijn vastgesteld en vastgelegd in Onderwijs Transparant. Het dient voor 15 maart in Bron (Basisregistratie Onderwijs) te zijn geregistreerd.

2.2 Handreiking

Het schooladvies is gebaseerd op de ontwikkeling van een leerling in de basisschoolperiode. In de **handreiking** van de PO-raad worden richtlijnen gegeven voor de totstandkoming van het schooladvies. De basisschool kijkt hierbij onder andere naar aanleg en talenten van een leerling, leerprestaties uit het leerlingvolgsysteem voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde uit groep 6, 7 en 8 en kindkenmerken zoals concentratie, motivatie en doorzettingsvermogen van een leerling.

2.3 Stappenplan voor advisering

De basisschool kan de volgende stappen zetten om tot een advies te komen:

1. De besturen van de basisscholen hebben afgesproken dat alle scholen dit in elk geval doen aan het einde van groep 7. De meeste scholen zullen al in een eerder stadium een voorlopig schooladvies formuleren en dat bespreken met leerling en ouders. Leerlingen voor wie het voorlopig advies praktijkonderwijs, OPDC of voortgezet speciaal onderwijs is, worden met toestemming van ouders besproken met het SWV Utrecht PO om de overgang en de benodigde ondersteuning zo vroeg en zo goed mogelijk te organiseren. Zie ook hoofdstuk 7.
2. De basisschool bepaalt voor de hiervoor gestelde termijn welke Eindtoets basisonderwijs de school zal afnemen in groep 8 en vermeldt dit in de schoolgids.
3. Vóór de wettelijke datum van 1 maart geeft de basisschool aan ouders en leerlingen het definitieve schooladvies. De basisschool heeft uiterlijk 1 maart het schooladvies vastgesteld en vastgelegd in Onderwijs Transparant, door het onderwijskundig rapport definitief te maken.
4. In een gesprek met leerling en ouders komt, naast het best passende niveau voor de leerling, ook de school die wat betreft niveau, onderwijsconcept en eventuele extra ondersteuning het beste past.
5. Na dit gesprek wordt de leerling aangemeld bij een school voor voortgezet onderwijs. De aanmelding is de verantwoordelijkheid van ouders. Ouders ondertekenen samen met de school het machtigingsformulier voor de eerste ronde (zie www.naarhetvo.nl/procedure) en ontvangen hiervan een kopie. In principe vindt daarna de aanmelding rechtstreeks via Onderwijs Transparant plaats.
6. Als ouders bezwaar maken tegen deze (digitale) vorm van aanmelden, dan kan er een (gewaarmerkt) aanmeldformulier aangevraagd worden bij de uitvoeringsorganisatie en wordt de leerling schriftelijk aangemeld. Ook hierbij dient het onderwijskundig rapport in Onderwijs Transparant definitief te worden gemaakt.

3. Onderwijskundig rapport

De basisschool is wettelijk verplicht om voor iedere leerling die overstapt naar het voortgezet onderwijs een onderwijskundig rapport in te vullen en ouders goed te informeren over de inhoud daarvan. Ouders krijgen een afschrift van het onderwijskundig rapport. Zij hoeven het onderwijskundig rapport niet goed te keuren of te ondertekenen. Als ouders het niet eens zijn met de informatie die de school in het onderwijskundig rapport opneemt, dan hebben zij het recht om hun zienswijze in het rapport of in een aan het rapport te hechten bijlage kenbaar te maken.

Het kan zijn dat een leerling een sterk wisselende ontwikkeling laat zien. De basisschool kan dan altijd overleggen met het voortgezet onderwijs over het best passende onderwijsniveau en de mogelijkheden voor eventuele ondersteuning. Contactgegevens zijn te vinden op www.naarhetvo.nl/vo-scholen.

Het kan ook voorkomen dat er door een afweging van factoren een verschil is tussen de toetsgegevens uit het leerlingvolgsysteem en het schooladvies. In dat geval is het belangrijk dat de basisschool in het onderwijskundig rapport toelicht waarom zij in deze situatie tot een ander schooladvies is gekomen dan op basis van de resultaten verwacht zou worden.

4. Relevante kindkenmerken

In het onderwijskundig rapport geeft de basisschool een beschrijving van de kindkenmerken van de leerling. Hieronder wordt een algemene lijst gegeven die de basisschool hierbij kan gebruiken. Kijk voor meer informatie ook op www.poraad.nl.

Cognitief	Sociaal emotioneel en gedrag
Inzicht en begrip Kan de essentie uit de informatie halen Kan hoofd- en bijzaken scheiden Trekt duidelijke conclusies uit de opdrachten Kan zich een abstracte voorstelling maken van zaken Kan abstract verbaal redeneren Ziet samenhang in complexe situaties Is een abstract denker Is een creatieve denker Is een praktische denker (in praktische toepassingen) Legt (logische) verbanden	Zelfbeeld en reflectie Heeft een kritische houding Beoordeelt zijn eigen werk reëel Kan reflecteren op eigen presentaties Stelt eisen aan het resultaat
Interesse leerstof en maatschappelijke zaken Is geïnteresseerd in de lesstof Is gemotiveerd om aan de lesstof te werken Heeft belangstelling voor maatschappelijke zaken	Inzet/ tempo Is in staat door te werken Is in staat zelfstandig te werken Is vlot klaar met het werk Is taakgericht
Instructiebehoefte Toont betrokkenheid bij de instructie Kan een klassikale instructie volgen Kan minder gestructureerde opdrachten aan Heeft structuur nodig bij de opdrachten Vraagt om hulp als het nodig is	Zelfstandigheid Kan zelfstandig aan de slag na een instructie Kan zelfstandig doorwerken aan een taak Kan samenwerken
	Huiswerkattitude Besteedt voldoende aandacht aan het huiswerk Maakt het huiswerk, tenzij de lesstof niet is begrepen Plant het huiswerk en werkt vooruit Kan zich houden aan plannings en afspraken
	Concentratie Kan zich gedurende 20 min. concentreren Kan zich afsluiten voor omgevingsruis

5. Advisering op niveau

De basisschool geeft op grond van de wet een bindend schooladvies. Naast dit schooladvies kunnen basisscholen met leerling en ouders ook een voorkeur aangeven voor het best passende brugklastype. Dit zogenaamde plaatsingsadvies is niet bindend, maar wordt wel zoveel mogelijk opgevolgd door de school voor voortgezet onderwijs. Met deze manier van adviseren geven we in Utrecht en Stichtse Vecht de ruimte om groei en opstroommogelijkheden van leerlingen ook in het plaatsingsadvies tot uitdrukking te brengen.

Schooladvies	Brugklastype/plaatsingsadvies
Praktijkonderwijs	Praktijkonderwijs
VMBO BL	VMBO Basis gerichte leerweg

	VMBO Basis/Kader gerichte leerweg
VMBO BL t/m VMBO KL	VMBO Basis gerichte leerweg
	VMBO Basis/Kader gerichte leerweg
	VMBO Kader gerichte leerweg
VMBO KL	VMBO Basis/Kader gerichte leerweg
	VMBO Kader gerichte leerweg
	VMBO Kader/Theoretische leerweg
VMBO KL t/m GL	VMBO Kader gerichte leerweg
	VMBO Kader/Gemengde leerweg
VMBO KL t/m TL	VMBO basis/Kadergerichte leerweg
	VMBO Kader gerichte leerweg
	VMBO Kader/Theoretische leerweg
	VMBO Theoretische leerweg
VMBO TL	VMBO Kader/Theoretische leerweg
	VMBO Theoretische leerweg
	VMBO Theoretische/Havo
VMBO TL t/m HAVO	VMBO Kader/Theoretische leerweg
	VMBO Theoretische leerweg
	VMBO Theoretisch/Havo
	Havo
HAVO	VMBO Theoretische leerweg/Havo
	Havo
	Havo/Vwo
HAVO t/m VWO	VMBO Theoretische leerweg/Havo
	Havo
	Havo/Vwo
	Vwo
VWO	Havo/Vwo
	Vwo
	Gymnasium

6. Gelijktijdig aanmelden

Ouders hebben het recht om, als zij dit willen, bij het aanmeldproces meerdere schoolkeuzes op te geven. Het opgeven van meerdere schoolkeuzes in een volgordelijke voorkeurslijst staat gelijk aan het 'gelijktijdig aanmelden op meerdere scholen'. In de procedure Naar het VO staat beschreven hoe deze aanmeldingen worden verwerkt. Een toelichting op het wettelijk kader rondom aanmeldprocedures in het primair en voortgezet onderwijs is te lezen in [deze brief](#) van het Ministerie van OCW. Indien ouders bezwaar maken tegen een (digitale) vorm van aanmelding en kiezen voor aanmelding met gewaarmerkt papier op meerdere scholen, dan zal door middel van nummering van dit papier duidelijk worden gemaakt welke aanmelding in de eerste ronde behandeld wordt.

7. Een passende plek voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het VO

Alle scholen voor voortgezet onderwijs bieden ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. Basisscholen kunnen op meerdere manieren informatie en advies vragen over de ondersteuningsmogelijkheden op het voortgezet onderwijs:

- De leerkracht of IB-er kan zelf contact opnemen met de desbetreffende V(S)O school.
- De leerkracht van de basisschool zoekt contact met de IB-er van zijn school. De IB-er kan contact opnemen met de consulent van het SWV Utrecht PO/Passenderwijs als de vraag niet

eenvoudig te beantwoorden is. De consulent bespreekt de vraag indien nodig binnen het SWV PO. Als de inschatting is dat er ook contact gelegd moet worden met het SWV Sterk VO, dan pakt de consulent dat op.

Naar het VO heeft met het SWV Utrecht PO/Passenderwijs afgesproken om leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die gaan overstappen naar het voortgezet onderwijs, vroegtijdig (in het najaar) in beeld te hebben. Het SWV Utrecht PO/Passenderwijs inventariseert de door de basisscholen in kaart gebrachte leerlingen. Voor deze leerlingen start met ouders, leerling, basisschool, het samenwerkingsverband en eventuele andere kernpartners een oriëntatie op het voortgezet onderwijs met ondersteuningsmogelijkheden.

Denk aan extra ondersteuning op een school voor regulier onderwijs, starten met voortgezet onderwijs op een praktijkonderwijsschool, een andere locatie (OPDC), of het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Onderstaand vind je een overzicht van de routes die behoren bij de verschillende doelgroepen:

7.1 Route praktijkonderwijs

Voor praktijkonderwijs dient een leerling aan de wettelijke criteria te voldoen en is een TLV van het samenwerkingsverband VO nodig. Het praktijkonderwijs kent de volgende toelatingscriteria:

1. Het IQ van de praktijkschoolleerling ligt tussen 55 en 80;
2. De leerling heeft een leerachterstand van drie jaar of meer op twee van de volgende domeinen:
  - inzichtelijk rekenen;
  - begrijpend lezen;
  - technisch lezen;
  - spellen;

waarvan één van de domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen moet zijn.

De Toelaatbaarheidscommissie (TLC) van het SWV Utrecht PO en Sterk VO dragen samen met Naar het VO zorg voor de screening waaruit blijkt of leerlingen met een voorlopig advies praktijkonderwijs voldoen aan de wettelijke criteria. Het afnemen van het capaciteitenonderzoek Adit is hier een onderdeel van. De so en sbo scholen dragen zelf zorg voor het recente capaciteitenonderzoek.

Basisscholen en s(b)o scholen volgen hiervoor de volgende route::

22 augustus - 14 oktober	De reguliere basisscholen dienen alle leerlingen uit groep 8, voor wie zij het voorlopige praktijkonderwijsadvies hebben gegeven of leerlingen over wie twijfel is, in voor de screening door het invullen van de route praktijkonderwijs in Onderwijs Transparant (OT). Ouders dienen hiervoor het toestemmingsformulier in te vullen.
26 september- 14 oktober	De reguliere basisscholen nemen voor alle aangemelde leerlingen het drempelonderzoek versie 7 af of toetsen op maat en verwerken de scores in OT.
15 - 18 november	Afname van aanvullend capaciteitenonderzoek (Adit) indien nodig. Ouders hebben hiervoor het toestemmingsformulier PRO/ < dan 4 jaar in Nederland al ingevuld voordat de leerling wordt ingediend voor de screening van de route praktijkonderwijs.
16 december	Uiterlijke datum waarop het uitslagformulier zichtbaar is in OT voor de reguliere basisscholen. De basisschool communiceert de uitslag met ouders en leerling.
16 december	Uiterlijke datum voor de so en sbo leerlingen en vervroegde instromers (zie 7.4) met voorlopig advies praktijkonderwijs door het invullen van de route praktijkonderwijs in Onderwijs Transparant (OT). Ouders dienen hiervoor het toestemmingsformulier in te vullen.
17 februari	Uiterlijke datum uitslagformulier van so en sbo leerlingen zichtbaar in OT.

16 februari – 14 maart	Aanmelden bij VO school conform de jaarkalender. Let op: Het onderwijskundig rapport is een kopie van het “aanmelding toetsing PrO”-formulier, deze dient wel bijgewerkt te worden voor de aanmelding bij de school voor voortgezet onderwijs.
mei - juli	De school voor praktijkonderwijs vraagt de TLV aan bij het swv VO waar de school toe behoort.

7.2 Tussenvoorziening en speciale onderwijsvoorzieningen in Utrecht

Naast reguliere vormen van voortgezet onderwijs kan er ook worden gekozen voor een tussenvoorziening of een speciale onderwijsvoorziening. We hebben in Utrecht de volgende voorzieningen:

1. **Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC):** een tussenvoorziening voor leerlingen die door een combinatie van problemen tijdelijk niet in staat zijn om onderwijs op een reguliere school voor voortgezet onderwijs te volgen. Het OPDC biedt onderwijs en ondersteuning aan deze leerlingen met als doel dat zij weer kunnen terugkeren naar een school voor voortgezet onderwijs. Plaatsing op het OPDC verloopt via een aanmelding door de reguliere VO school (zie 7.4).
2. **Voortgezet speciaal onderwijs (VSO):** leerlingen die intensieve of speciale ondersteuning nodig hebben kunnen naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Voor plaatsing op het VSO dient de VSO school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij het samenwerkingsverband waar de leerling woont aan te vragen. Zie 7.5 voor het stappenplan voor de overgang naar het vso en **Route Passend Onderwijs**.
3. **Ithaka Internationale Schakelklassen:** opvangklassen voor leerlingen die kort in Nederland zijn waardoor ze de Nederlandse taal onvoldoende beheersen om te starten op een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Na Ithaka kunnen leerlingen doorstromen naar een reguliere school voor voortgezet (speciaal) onderwijs. De basisschool kan, conform de jaarkalender, via OT de leerling aanmelden bij Ithaka.

Naast deze tussenvoorzieningen en speciale onderwijsvoorzieningen zijn ook onderwijsconcepten 10-14 in (door)ontwikkeling en kent Utrecht inmiddels ook vormen van brugjaren en opstapklassen. Bekijk de websites van de VO scholen voor het actuele aanbod.

7.2.1 Route OPDC

1. Rond de herfstvakantie wordt op initiatief van het SWV Utrecht PO/Passenderwijs een inventarisatie gemaakt welke leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte na de zomer gaan overstappen.
2. Als de school, ouders, leerling, het SWV PO/Passenderwijs en eventuele andere kernpartners tot de conclusie komen dat een plaatsing op de tussenvoorziening OPDC passend is, dan overlegt de PO school hierover met de VO-school van keuze (dit is de school waar de leerling na de start op het OPDC graag onderwijs wil voortzetten, de zogenaamde ‘moederschool’). Samen met ouders en leerling kunnen zij een verkennend gesprek op het OPDC voeren. In dit gesprek staat de vraag centraal wat de moederschool nodig heeft om aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen en of het OPDC hierin een rol kan spelen, als tussenvoorziening (tijdelijke lesplaats voor de leerling) of door de inzet van een OPDC expert op de moederschool. In dit gesprek wordt gezamenlijk bepaald wat de best passende stap is.
3. Als, samen met de moederschool, de afweging is dat starten op het OPDC het best passend is, dan meldt de basisschool de leerling aan bij de moederschool conform de jaarkalender. Naar het VO en geeft hierbij aan ‘onderwijslocatie OPDC’. De moederschool vraagt vervolgens een arrangement voor het OPDC aan bij het SWV Sterk VO. De begeleider passend onderwijs van de moederschool kan hierin ondersteunen.
4. Na plaatsing en toekenning van het arrangement volgt een intakegesprek op het OPDC in aanwezigheid van de leerling, ouders, basisschool, moederschool en het ondersteuningsteam van het OPDC.

7.2.2 Route VSO

Voor een plaats in het voortgezet speciaal onderwijs is op grond van de wet passend onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Deze verklaring wordt aangevraagd door de VSO school (na plaatsing) bij en afgegeven door het samenwerkingsverband waar de leerling woont. Om een TLV VSO af te kunnen geven, is een actueel en geëvalueerd OPP nodig. Daarnaast moet het samenwerkingsverband dat de TLV afgeeft op grond van de wet aan twee onafhankelijke deskundigen advies vragen.

Naar het VO heeft samen met de Toelaatbaarheidscommissie (TLC) van het SWV Utrecht PO en Sterk VO ervoor gekozen om de twee deskundigenadviezen al vooraf aan het dossier toe te voegen. In de maanden januari/februari worden deze verzorgd door de beide samenwerkingsverbanden. Hierdoor kan de VSO school sneller beoordelen of een leerling toelaatbaar is. Voor de leerlingen die van het SO naar het VSO doorstromen, is de onderbouwing van het schooladvies in het actuele OPP voldoende.

september-december	De basisscholen, SO- en SBO-scholen bespreken de mogelijke VSO leerlingen met de consulent van het SWV Utrecht PO/Passenderwijs.
16 december	Uiterlijke datum voor indienen van leerlingen voor de screening van de route VSO in Onderwijs Transparant. Het actuele OPP dient te worden toegevoegd. Ouders dienen hiervoor het toestemmingsformulier V(S)O in te vullen en in te stemmen met het advies VSO (als settingsadvies).
9 januari - 16 februari	Het SWV Utrecht PO/ Passenderwijs en SWV Sterk VO zorgen dat er twee deskundigenadviezen worden opgesteld voor de aanvraag van de TLV door de VSO school. Deze worden toegevoegd aan het dossier in OT.
16 februari - 14 maart	Aanmelden bij het VSO conform de jaarkalender.
mei - juli	De VSO school vraagt de TLV aan bij het swv VO van de woonplaats van de leerling.

7.3 Aanvullend onderzoek voor leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland zijn

De basisschool kan leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland onderwijs volgen, via OT indienen voor aanvullend onderzoek als er behoefte is aan een extra informatie om het meest passende onderwijsniveau te bepalen. De toelaatbaarheidscommissie faciliteert de onderzoeken met betrekking tot deze leerlingen. De leerlingen zullen in **januari** getest worden met de [Adit](#). De leerlingen worden ingediend bij de route 'praktijkonderwijs/ < 4 jaar' in Nederland in OT. Ouders vullen hiervoor het [toestemmingsformulier](#) in, deze moet als bijlage in OT worden toegevoegd. De uitslag van het onderzoek wordt via OT met de school gecommuniceerd. School bespreekt de uitslag met ouders.

Samen met de Taalschool Utrecht is een aantal aanbevelingen opgesteld voor de advisering aan nieuwkomers (leerlingen die korter dan 4 jaar in Nederland Onderwijs volgen), die de overstap gaan maken naar het VO. Bekijk [hier](#) de aanbevelingen.

16 december	Uiterlijke datum indienen in OT van leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland zijn. De basisschool kan deze leerlingen indienen bij de route praktijkonderwijs/<4 jaar in Nederland in OT, als er behoefte is aan aanvullend onderzoek om het meest passende onderwijsniveau te bepalen.
17 en 19 januari	Afname van aanvullend intelligentieonderzoek. Ouders hebben hiervoor het toestemmingsformulier PRO/< dan 4 jaar in Nederland al ingevuld.
16 februari	Uiterlijke datum uitslagformulier zichtbaar in OT. De basisschool communiceert deze met ouders en leerling.
16 februari - 14 maart	Aanmelden bij het VO conform de jaarkalender. Let op: Het onderwijskundig rapport is een kopie van het "Adviesaanvraag

ondersteuning"-formulier, deze dient wel bijgewerkt te worden voor de aanmelding bij de school voor voortgezet onderwijs.

7.4 Vroegtijdige instroom VO

Het komt voor dat een basisschool voor een leerling vervroegde instroom (groep 7) in het voortgezet onderwijs overweegt. De besturen PO en VO hebben hiervoor gezamenlijk de volgende afspraken gemaakt:

- Er is een actueel Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) dat de overweging tot vroegtijdige instroom VO onderbouwt;
- De basisschool betreft het SWV Utrecht PO/Passenderwijs bij de overweging voor vroegtijdige instroom of om te verkennen welke mogelijkheden er zijn om de leerling op de basisschool te ondersteunen. Het advies van het SWV PO/Passenderwijs dient bijgevoegd te worden aan het dossier;
- De basisschool is zelf verantwoordelijk voor de afname en het aanleveren van een recent capaciteitenonderzoek en de didactische screening.
- Leerlingen moeten uiterlijk 16 december 2022 in OT ingediend worden voor screening via een route passend onderwijs (voor praktijkonderwijsleerlingen in de route pro/<4 jaar in Nederland, voor VSO in route VSO). Houd er rekening mee dat op het praktijkonderwijs leerlingen al vroeg stage lopen en zij niet op een te jonge leeftijd over kunnen stappen.
- Bij een positief screeningsadvies kan de basisschool conform de POVO jaarkalender aanmelden bij het V(S)O.

7.5 (Hoog)begaafde leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften

Voor (hoog)begaafde leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften, waarbij de verwachting is dat een succesvolle start in het VO extra aandacht behoeft, wordt geadviseerd om bij voorkeur in de tweede helft van groep 7 een consulent van het SWV Utrecht PO/Passenderwijs te betrekken. Het gaat dan om leerlingen voor wie de verwachting is dat een reguliere VO-school passend is, maar voor wie specifieke aanpassingen nodig lijken te zijn. Deze consulent kan waar nodig ook een begeleider passend onderwijs met HB-expertise vanuit SWV Sterk VO.

8. Loting

8.1 Loting en lotingslijsten

Als een school voor voortgezet onderwijs meer aanmeldingen heeft dan plaatsen, dan wordt er geloot. Zie voor de afspraken hierover [de procedure](#). Hieronder wordt uitgelegd hoe de lotingslijst via de notariële trekking tot stand komt en wat de betekenis is van de lotingslijst:

1. Alle leerlingen die hebben deelgenomen aan een loting krijgen door een notariële trekking een lotingsnummer. Zo ontstaat per onderwijsniveau van de school voor voortgezet onderwijs een lotingslijst op volgorde van het lotingsnummer.
2. Twee- of meerlingen kunnen zich, bij een gelijkwaardig basisschooladvies, desgewenst aanmelden op één aanmeldnummer. Als de school waar de twee- of meerling zich heeft aangemeld moet loten op dat onderwijsniveau, dan worden zij gezamenlijk in- of uitgeloot. Vanuit het PO kan dit in OT op het VO-aanmeldformulier van ronde 1 en ronde 2 aangegeven worden.
3. Mocht er in uitzonderlijke situaties een plek beschikbaar komen op een afdeling van een de school voor voortgezet onderwijs waarvoor is geloot, dan wordt de eerstvolgende leerling op de lijst van het betreffende schoolniveau benaderd. Voor een wisseling van school geldt een uiterste datum (zie [de jaarkalender](#)).
4. De lotingslijst kan op verzoek van ouders op afspraak worden ingezien bij de betreffende school voor voortgezet onderwijs, ouders dienen zich hiervoor te legitimeren. De lijst kan ook op aanvraag van de school voor voortgezet onderwijs worden ingezien bij de uitvoeringsorganisatie.

De lotingslijst heeft geen enkel verband met de toewijzing van plekken in de tweede ronde, de scholen die hebben geloot zitten op het betreffende niveau vol en doen niet mee aan de tweede

ronde. Ook scholen die in de eerste ronde vol zitten, maar niet hebben hoeven loten, doen niet meer mee in de tweede ronde.

8.2 Plaatsing in de tweede ronde

Wanneer een leerling is uitgeloot in de 1ste ronde zullen er voor de 2de ronde nieuwe voorkeuren doorgegeven moeten worden in OT. De in de 1ste ronde kenbaar gemaakte voorkeuren vervallen. In de 2de ronde zal er geprobeerd worden de leerling te plaatsen op één van de gekozen voorkeuren (matching). Hiervoor zijn de volgende zaken belangrijk:

- 1) De leerlingen heeft minimaal 3 nieuwe voorkeuren en geeft deze aan in OT
- 2) Voorkeuren binnen de stad Utrecht doen mee aan de zgn. matching. Wanneer de leerling een voorkeur heeft voor een school buiten de regio zullen de daar geldende regels gevolgd worden
- 3) Er zal geprobeerd worden de leerling in eerste instantie te plaatsen op de 1ste voorkeur in de 2de ronde. Lukt dit niet dan komen de andere voorkeuren in beeld
- 4) Bij meer aanmeldingen dan plaatsen bij een VO school in de 2de ronde zal altijd gevraagd worden naar de mogelijkheden om de plaatsen op te rekken en alle leerlingen toch te plaatsen. Indien dit niet mogelijk is, zal er een loting plaatsvinden.

Het is dus wel mogelijk om scholen buiten Utrecht in de 2de ronde te kiezen echter is het belangrijk om ermee rekening te houden dat de leerling dan valt in de procedure van de desbetreffende regio.

Voorbeeld:

- a) De leerling heeft in de 2de ronde de volgende voorkeuren: Unic, Minkema, Leidsche Rijn College. In eerste instantie zal gekeken worden of de leerling op Unic geplaatst kan worden. Als dit lukt is de ronde hiermee klaar. Indien de leerling uitgeloot wordt, zal het dossier automatisch doorgezet worden naar het Minkema College.
- b) De leerling heeft in de 2de ronde de volgende voorkeuren: Minkema, Leidsche Rijn College, Unic. Het dossier zal automatisch naar het Minkema College worden doorgestuurd. Zij besluiten over wel of niet plaatsen van de leerling. De leerling neemt **geen** deel aan matching in de 2de ronde in Utrecht. Indien de leerling niet geplaatst kan worden in de regio zal de leerling in de 3de ronde zich opnieuw kunnen aanmelden bij een school van 1ste voorkeur.

9. Directe plaatsing

Als een school moet loten, dan loten alle leerlingen die zich hebben aangemeld voor dat niveau en toelaatbaar zijn, mee. Een VO school kan in uitzonderlijke situaties wel besluiten om een leerling buiten de loting te houden. Bijvoorbeeld omdat een leerling ernstig ziek is en niet in staat is om lang te reizen naar een school.

Dit heet directe plaatsing. Het besluit tot directe plaatsing is de verantwoordelijkheid en het besluit van de betreffende VO school en kan dus ook verschillen per school. De uitvoeringsorganisatie heeft hier geen bemoeienis mee. De VO-school kan in OT de leerlingen aanvinken die direct geplaatst worden.

- Een verzoek tot directe plaatsing (inclusief de benodigde stukken) dient uiterlijk op 31 januari 2023 door de betreffende school voor voortgezet onderwijs te zijn ontvangen. Het verzoek dient per e-mail of per post te worden ingediend.
- Bij het verzoek dient gemotiveerd te worden waarom de betreffende school voor voortgezet onderwijs de enige school is die hun kind passend onderwijs kan bieden.

- Bij het verzoek dient bewijsmateriaal te worden overgelegd waaruit de speciale ondersteuningsbehoefte blijkt. Dit kunnen medische gegevens zijn, testuitslagen of verklaringen van de basisschool. Ook de locatie van de woonplek kan hier een belangrijke rol spelen.
- De Basisschool ondersteunt het verzoek en onderbouwt dit in een schriftelijke verklaring.
- Zo nodig wordt het verzoek door de rector of de directeur van de school voor voortgezet onderwijs (anoniem) besproken met één of meerdere van de volgende personen:
  - kernpartners (schoolarts, buurtteam, leerplicht, samenwerkingsverband);
  - de zorgcoördinator;
  - de afdelingsleider brugklas;
- De school voor voortgezet onderwijs besluit over de directe plaatsing.
- De school voor voortgezet onderwijs stelt de ouders uiterlijk op 8 maart 2023 schriftelijk op de hoogte van het besluit en maakt dit kenbaar in O.T.

10. Positie van regioleerlingen bij overaanmelding

Voor scholen buiten Utrecht gelden de afspraken zoals die in de betreffende regio gemaakt zijn. Het is dan ook heel belangrijk om de procedure van die gemeente of regio te raadplegen. De data waarop scholen informatie verstrekken over de toelating of het plaatsingsbesluit kunnen verschillen. Met de aangrenzende regio's is afgesproken dat de uiterste datum van aanmelding gelijk is en dat ook de datum waarop wordt gecommuniceerd of een leerling is toegelaten of uitgeloot in de eerste ronde zoveel mogelijk gelijk is. Leerlingen die zich in de eerste ronde aanmelden op een school buiten Utrecht doen niet mee aan de eerste ronde in Utrecht. Utrechtse leerlingen die op de daarvoor afgesproken datum horen dat zij in de regio niet geplaatst kunnen worden, kunnen deelnemen aan de tweede ronde in Utrecht. De uiterlijke datum waarop leerlingen aangemeld moeten zijn voor de tweede ronde en de afspraken zijn per gemeente/regio verschillend.

Of leerlingen in hun eigen regio voorrang hebben is per regio/gemeente verschillend en soms zelfs per school. Meer informatie hierover is na te lezen in de procedure van de regio/gemeente waar het om gaat. De geldende voorrangsregels zijn meestal ook te lezen op de websites van de scholen voor voortgezet onderwijs. Utrechtse leerlingen die zijn uitgeloot in de regio kunnen, mits zij uiterlijk op de hiervoor afgesproken datum en tijd hun nieuwe Utrechtse schoolkeuzes doorgeven aan de basisschool, nog deelnemen aan de tweede ronde in Utrecht. Als een Utrechtse leerling wil deelnemen aan de tweede ronde in Utrecht is het van het grootste belang dat de school buiten de stad Utrecht op de hiervoor afgesproken datum laat weten of de leerling is uitgeloot, zodat er in dat geval nog voldoende tijd is om zich te oriënteren op een nieuwe school in Utrecht.

Let op! Voor niet-Utrechtse leerlingen die zich aanmelden bij een school in Utrecht (zijnde niet een van de Utrechtse categorale gymnasia) geldt dat zij niet deelnemen aan de loting als er sprake is van overaanmelding onder Utrechtse leerlingen. Dit wordt pas bekend als alle scholen kenbaar maken of zij gaan loten of niet. Niet-Utrechtse leerlingen worden dan in de eerste ronde afgewezen op grond van overaanmelding.

11. Heroverweging en eventuele bijstelling van het schooladvies

11.1 Dit zegt de wet

Vanaf schooljaar 2014-2015 is het schooladvies van de basisschool bindend voor de toelating tot het voortgezet onderwijs. De score op de eindtoets is aanvullend en fungeert bij de toelating als onafhankelijk tweede gegeven. De toelating tot het voortgezet onderwijs is dus niet afhankelijk van het resultaat op de eindtoets. Bovendien mogen VO-scholen bij de toelating, naast de eindtoets geen andere gegevens als tweede gegeven gebruiken of eisen (IQ-test, resultaat Entreetoets of andere

onderzoeksgegevens). Ze kunnen wel andere gegevens opvragen, maar ook deze zijn niet bepalend voor de toelating.

In de regio kunnen afspraken worden gemaakt over de gegevens die bij het schooladvies worden betrokken, zie hiervoor de procedure NaarhetVO en de handleiding. Het schooladvies omvat niet meer dan twee leerwegen of schoolsoorten. Basisscholen mogen dus alleen een enkelvoudig (bijvoorbeeld havo) of een meervoudig (bijvoorbeeld vmbo-tl/havo) schooladvies geven. **Valt het toetsadvies hoger uit dan het schooladvies, dan heroverweegt de basisschool het schooladvies altijd.** De school kan het schooladvies vervolgens naar boven bijstellen, maar dat is niet verplicht. Het bijgestelde advies mag ook nooit hoger zijn dan het niveau van de eindtoets. Wanneer een basisschool besluit om het schooladvies niet bij te stellen, moet zij kunnen beargumenteren waarom dit het geval is. Ligt het toetsadvies onder het niveau van het geadviseerde schooltype, dan wordt het schooladvies niet aangepast. Deze leerlingen krijgen in het voortgezet onderwijs de kans om te laten zien dat ze het geadviseerde onderwijstype aankunnen.

Belangrijke verandering sinds 2019 is dat de uitslagen van alle toegestane eindtoetsen alleen meervoudig worden gegeven (met uitzondering van het hoogste niveau, vwo). Dat leidt ertoe dat veel meer adviezen heroverwogen moeten worden. Bijvoorbeeld wanneer een enkelvoudig schooladvies is gegeven en de eindtoets een meervoudige uitslag geeft die een half niveau hoger ligt (schooladvies tl, eindtoets tl/havo). Of wanneer een meervoudig schooladvies is gegeven en de eindtoets een meervoudige uitslag geeft die een heel niveau hoger ligt (schooladvies tl/havo, eindtoets havo/vwo). Klik [hier](#) voor een overzicht van mogelijke heroverwegingen en bijstellingen.

Het is belangrijk om te weten waarom de eindtoets sinds 2019 alleen meervoudige uitslagen geeft. Dat geeft namelijk de noodzakelijke achtergrond bij het juist interpreteren van de uitslag. De reden dat de uitslag sinds dit jaar meervoudig gegeven wordt, is dat alle toegelaten eindtoetsen op dezelfde manier hun toetsadviezen presenteren. Doordat het niet mogelijk is om de normering voor enkelvoudige schooladviezen gelijk te trekken is er gekozen voor meervoudige schooladviezen. Ook zeggen de toetsaanbieders dat met een meervoudig toetsadvies de potentie van de leerlingen beter in beeld worden gebracht.

Belangrijk: alleen het laagste niveau van een meervoudig schooladvies is bindend voor de VO school. Dat geldt ook voor bijstelling naar een meervoudig schooladvies. Voor een leerling met een (bijgesteld) tl/havo schooladvies, is dus alleen het onderwijsniveau tl bindend.

Belangrijk: Het enkelvoudige advies praktijkonderwijs (pro) kan niet getoetst worden met een eindtoets. Voor het advies pro tellen namelijk meerdere factoren mee zoals het IQ en de sociaalemotionele ontwikkeling. Een enkelvoudig toetsadvies pro wordt daarom niet gegeven; een eindtoets meet alleen de taal- en rekenvaardigheden van de leerling. Mogelijk zijn er bij een leerling ontwikkelingen in gang gezet rondom de toewijzing voor het praktijkonderwijs. In dat geval raden we de school aan ouder(s)/verzorger(s) tijdig te informeren over een afwijking van het toetsadvies van de eindtoets¹.

11.2 Dit betekent het in de praktijk

De uitvoering van de wet heeft veel gevolgen voor leerlingen en ouders, maar ook voor scholen. Als een schooladvies na heroverweging wordt bijgesteld, dan kan het voorkomen dat ouders hun kind op een andere school willen aanmelden. Dit staat ouders uiteraard vrij. Wel hanteren de schoolbesturen VO het standpunt dat herplaatsing op een andere school ontraden wordt als de school waarop de leerling is geplaatst, het bijgestelde onderwijsniveau ook biedt. Als de school waarop de leerling is geplaatst het bijgestelde onderwijsniveau niet biedt, dan is (her)plaatsing mogelijk op de scholen die op dat moment op dat onderwijsniveau nog plaats hebben. (Her)plaatsing is niet mogelijk op onderwijsafdelingen van een VO-school waar al geloot is of die na de eerste of tweede ronde vol zitten. Als er als gevolg van verzoeken tot (her)plaatsing capaciteitsproblemen ontstaan, dan zoeken de schoolleiders en het bestuur van de VO-school van eerste inschrijving naar een oplossing. De

schoolbesturen garanderen voor Utrechtse leerlingen een plaats op het onderwijsniveau op één van de scholen binnen het samenwerkingsverband die nog plaats hebben.

Als een schooladvies na heroverweging wel wordt bijgesteld, dan kan het voorkomen dat ouders hun kind op een andere school willen aanmelden.

1. De uitslag van de eindtoets is vermoedelijk bekend in de derde week van mei 2022.
2. De basisschool neemt het schooladvies opnieuw in overweging als de toetsuitslag hoger uitvalt dan het schooladvies.
3. De basisschool informeert ouders en beargumenteert het resultaat van de heroverweging. Het resultaat van de heroverweging kan zijn:
  - a. het oorspronkelijke schooladvies blijft gehandhaafd of;
  - b. het oorspronkelijke schooladvies wordt bijgesteld naar een hoger schooladvies.
4. De basisschool legt de uitkomst op de daarvoor geldende datum in de jaarkalender vast in Onderwijs Transparant.
5. Als het schooladvies van een leerling wordt bijgesteld, dan zijn er drie mogelijkheden:
  - a. de leerling blijft op de school van plaatsing op het niveau van het nieuwe schooladvies omdat daar nog plaats is;
  - b. de leerling blijft op de school van plaatsing op het oorspronkelijke niveau, met het bijgestelde schooladvies;
  - c. de leerling stapt over naar een school waar nog plaats is op het niveau van het bijgestelde schooladvies.
6. Voor de VO school zijn de verzoeken tot (her)plaatsing als gevolg van een bijgesteld schooladvies in Onderwijs Transparant zichtbaar. Zij nemen deze in behandeling en geven de basisschool uiterlijk eind mei uitsluitsel per e-mail.
7. Alleen als de leerling overstapt naar een andere school (5C), meldt de basisschool de leerling aan bij de nieuwe school via Onderwijs Transparant. Indien de leerling plaatsbaar is neemt de basisschool contact op met de huidige VO-school, zodat zij de leerling in Onderwijs Transparant via het eindtoetsformulier kunnen terugtrekken.

NB De basisschool is niet verplicht het schooladvies te heroverwegen voor een leerling met schooladvies praktijkonderwijs en toetsuitslag 'praktijkonderwijs/vmbo basis'. De eindtoets geeft namelijk als laagste toetsuitslag 'praktijkonderwijs/vmbo basis'; er bestaat geen toetsuitslag 'praktijkonderwijs'